جولان دلالان در بازار سیاه بلیت سفرهای اربعین

نظارتی بر نرخ‌های اتوبوس و هواپیما نیست

سپهرغرب، گروه استان‌ها: در آستانه سفرهای اربعین، دلالان بلیت برای ایجاد بازار سیاه تلاش وافری دارند، امری که منجر شده‌است باوجود ادعای دولت مبنی بر نظارت، قیمت بلیت اتوبوس و هواپیما برای این ایام بی‌محابا افزایش یابد و دسترسی به بلیت با نرخ‌های مصوب برای زائران حسینی امکان‌پذیر نباشد.

طرح سفرهای اربعین ناوگان عمومی مسافربری جاده‌ای از ۹ آبان ماه ۹۶ آغاز می‌شود و تا هر زمان پس از روز اربعین که زائر و متقاضی برای برگشت وجود داشته باشد، ادامه دارد.

از سوی دیگر پروازهای اربعین حسینی نیز امسال از ۱۳ آبان‌ماه آغاز می‌شود و تا ۲۲ آبان ادامه خواهد داشت.

سال‌های گذشته در ایام اربعین، به دلیل استقبال فراوان زائران حسینی و کمبود ناوگان، (پیشی گرفتن تقاضا بر عرضه) برخی آژانس‌های هواپیمایی با همکاری برخی خطوط هوایی، نرخ بلیت پروازهای اربعین را به‌صورت غیرمنطقی افزایش می‌دادند و با ایجاد بازار سیاه بلیت، دنبال خالی کردن جیب زوار بودند.

به این دلیل چند سالی است سازمان هواپیمایی کشوری با همکاری انجمن شرکت‌های هواپیمایی، تلاش کرده‌است در راستای جلوگیری از ایجاد بازار سیاه بلیت پروازهای اربعین، برای این ایام، نرخ بلیت پرواز را به‌صورت تکلیفی مشخص کند تا شرکت‌های هواپیمایی و آژانس‌ها بلیت پروازهای اربعین را با نرخ‌های مصوب به زائران ارائه دهند.

طبق تصمیم انجمن شرکت‌های هواپیمایی و سازمان هواپیمایی کشوری، قیمت بلیت پرواز تهران ـ نجف ـ تهران برای اربعین امسال یک‌میلیون و ۲۰۰ هزار تومان و تهران ـ بغداد ـ تهران نیز یک‌میلیون و ۲۰۰ هزار تومان تعیین شد، همچنین نرخ بلیت پرواز مشهد ـ نجف ـ مشهد یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، نرخ بلیت پرواز مشهد ـ بغداد ـ مشهد نیز یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار تومان تعیین شد؛ از بقیه شهرها هم هر شرکتی که پرواز داشته باشد برای مسیر رفت‌وبرگشت به بغداد و نجف قیمت بلیت یک‌میلیون و ۲۰۰ هزار تومان خواهد بود و نرخ بلیت‌های یکسره تهران ـ نجف ۶۰۰ هزار تومان و مشهد ـ نجف نیز ۷۵۰ هزار تومان تعیین شد.

همچنین طبق مصوبه ستاد اربعین، نرخ بلیت اتوبوس برای ایام اربعین در راستای جبران تردد یک سرخالی دو برابر می‌شود، به‌عنوان‌مثال نرخ بلیت مسیر تهران ـ مهران که در ایام عادی ۳۸ هزار تومان است در این ایام به حدود ۷۶ هزار تومان افزایش می‌یابد که این هزینه اضافی بابت جبران ترددهای یک سرخالی ناوگان است.

به‌هرحال در این ایام از ۹ آبان‌ماه مسیرهای رفت پر تقاضاست و در مسیرهای برگشت، اتوبوس‌ها مسافری ندارند همچنین در سفرهای برگشت نیز تقاضا زیاد و در مسیرهای رفت صندلی اتوبوس‌ها خالی است در همین راستا نرخ بلیت اتوبوس برای این ایام دو کرایه رفت‌وبرگشت حساب می‌شود؛ این موضوع در سال‌های گذشته نیز اجرایی شده و امسال هم اجرا خواهد شد؛ قیمت بسته‌های پذیرایی که به مسافران در اتوبوس‌ها ارائه می‌شود با قیمت بلیت حساب شده و همان ۲۵۰۰ تومان است.

افزایش سه برابری نرخ بلیت اتوبوس

تهران - مهران

در این شرایط باوجود ادعای دولت مبنی بر نظارت دقیق بر نرخ بلیت‌ها به‌خصوص در ایام پر تردد سفر اربعین، بررسی‌های میدانی حاکی از آن است که سقف قیمتی تعیین‌شده برای بلیت اتوبوس و هواپیما به‌هیچ‌عنوان رعایت نمی‌شود.

بررسی‌ها از دفاتر فروش بلیت اتوبوس در سطح شهر حاکی از آن است که نرخ بلیت اتوبوس در برخی دفاتر و آژانس‌ها برای تهران - مهران از ۱۲۸ هزار تومان آغاز می‌شود و تا ۲۳۰ هزار تومان ادامه دارد.

وقتی از متصدی سؤال می‌شود که مگر قرار نیست بلیت اتوبوس برای این ایام حداکثر دو برابر شده و ۷۶ هزار تومان باشد؟ پاسخ می‌دهد که اتوبوس‌های ما VIP است و هنوز سیستم فروش اتوبوس‌های ویژه باز نشده و اگر بلیت اتوبوس ویژه می‌خواهید از طریق پایانه‌های غرب و جنوب اقدام کنید.

پیگیری از برخی دفاتر شرکت‌های تعاونی اتوبوس نیز حاکی از آن است که در این ایام بلیت اتوبوس با نرخ ۱۲۸ هزار تومان به بالا یافت می‌شود و خبری از بلیت‌های ۷۶ تومانی نیست؛ اغلب دفاتر هم مدعی هستند یا سیستم بلیت‌های ۷۶ هزارتومانی تکمیل ظرفیت شده و یا هنوز سیستم فروش باز نشده درحالی‌که حدود ۲ روز دیگر به آغاز سفرهای جاده‌ای اربعین مانده‌است.

عدم رعایت سقف قیمتی بلیت هواپیما در اغلب آژانس‌ها

بررسی‌ها از آژانس‌های فروش بلیت هواپیما در سطح شهر، منطقه خیابان استاد نجات‌الهی و برخی آژانس‌های معرفی‌شده در فهرست سازمان هواپیمایی کشوری هم نشان از نبود نظارت و جولان مافیای بلیت، در ایام اربعین حسینی دارد.

شرکت‌های هواپیمایی برخی پروازهای خود را برای سفرهای هوایی اربعین بازکرده‌اند و بلیت با نرخ‌های بسیار بالاتر از قیمت‌های تعیین‌شده عرضه می‌کنند و یا صندلی‌های خود را به چارترکننده فروخته و در سیستم خریدهای اینترنتی خود (سایت‌های ایرلاین‌ها) مدعی تکمیل صندلی‌ها هستند.

برخی از آژانس‌ها هم پیشنهاد تغییر تاریخ و دریافت بلیت‌های یکسره بغداد با قیمت تا ۹۵۰ هزار تومان دارند.

پس‌ازآنکه گزارشی درباره سودجویی و گران‌فروشی سایت‌های فروشنده بلیت هواپیما برای ایام اربعین منتشر شد، طبق پیگیری انجمن شرکت‌های هواپیمایی، این سایت‌ها از فروش بلیت پروازهای اربعین منع شدند.

از ۲۱ مهرماه بود که مقرر شد این سایت‌ها برای تاریخ‌های ۱۳ تا ۲۲ آبان‌ماه، به‌هیچ‌عنوان پروازهای نجف و بغداد را درج نکنند و فروش بلیت عتبات برای آن‌ها در این ایام ممنوع شد.

پس‌ازآن بود که سازمان هواپیمایی کشوری با همکاری انجمن شرکت‌های هواپیمایی و ایرلاین‌ها تلاش کردند در راستای جلوگیری از افزایش قیمت بلیت پروازهای اربعین در این ایام، نرخ‌های مشخصی را تعیین کنند و با معرفی آژانس‌های طرف قرارداد ایرلاین‌ها، عبور از سقف قیمتی را تخلف معرفی کردند.

روز ۱۸ مهرماه سازمان هواپیمایی کشوری فهرست آژانس‌های دارای مجوز فروش بلیت پروازهای اربعین با نرخ مصوب را منتشر کرد؛ ساماندهی و جلوگیری از اختلال در فروش بلیت پروازهای اربعین در تاریخ‌های ۱۳ تا ۲۲ آبان‌ماه از دلایل انتشار این فهرست از سوی سازمان هواپیمایی کشوری عنوان شد.

آدرس اشتباه، شماره تلفن غلط و معرفی برخی آژانس‌هایی که اصلاً فروش پرواز عتبات ندارند، ازیک‌طرف و ادعای تکمیل صندلی برخی پروازهای اربعین و فروش با نرخ‌های بالاتر از سوی دیگر، از مشکلاتی است که زوار حسینی با دفاتر اعلامی سازمان هواپیمایی داشتند.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی درباره گران‌فروشی بلیت هواپیما برای اربعین، گفت: با دستگاه‌های نظارتی، سازمان هواپیمایی کشوری و سازمان حمایت از حقوق مصرف‌کننده جلسه‌ای برگزار و مقرر شد آن‌ها نیز نظارت‌ها و کنترل‌های خود را اعمال کنند تا در این ۱۰ روزی که قرار است نرخ‌های پروازهای اربعین تکلیفی باشد، با تخلفات احتمالی، مقابله قانونی و جدی داشته باشند.

اسعدی سامانی گفت: تأکید می‌کنیم که زائران حسینی غیر از پورتال شرکت‌های هواپیمایی، به‌هیچ‌عنوان از سایت‌های اینترنتی متفرقه، بلیت هواپیما برای پروازهای اربعین خصوصاً در این ایام خریداری نکنند.

البته این در حالی است که زائران حسینی با مراجعه به پورتال شرکت‌های هواپیمایی هم با مشکلاتی نظیر تکمیل ظرفیت پرواز یا نبود پرواز برنامه‌ای مواجه هستند لذا سازمان هواپیمایی کشوری اعلام کرد: تعدادی از مراکز و دفاتری که در ارائه بلیت‌های اربعین به توصیه‌های سازمان هواپیمایی کشوری توجهی نکردند از فهرست مراکز مجاز حذف و سایت‌های متخلف به پلیس فتا معرفی شدند.

بااین‌وجود کماکان شاهد فروش بلیت پروازهای اربعین با نرخ‌های غیر مصوب از سوی بسیاری از آژانس‌ها و دفاتر عرضه‌کننده بلیت هواپیما هستیم.

به‌هرحال همه زائران امکان دسترسی به فهرست تعیین‌شده و تعداد دفاتر محدود معرفی‌شده از سوی سازمان هواپیمایی کشوری ندارند و با مراجعه به دفاتر فروش بلیت هواپیما در منطقه خود، مایل به تهیه بلیت پروازهای عتبات هستند که اغلب با نرخ‌های غیر مصوب و بالاتر از قیمت‌های تعیین‌شده مواجه می‌شوند.

روز گذشته رئیس سازمان هواپیمایی کشوری درباره تعیین‌تکلیف فروش بلیت عتبات با نرخ‌های غیر مصوب در هزاران دفتر و آژانس فروش بلیت هواپیما غیر از تعداد انگشت‌شمار مشخص‌شده از سوی سازمان هواپیمایی، گفت: در این موضوع باید به عرضه و تقاضا توجه کرد؛ در ایام اربعین تقاضای پروازهای عتبات بالا می‌رود و عرضه هم محدود است در این راستا شرکت‌ها برای جلوگیری از سوءاستفاده تعداد محدودی آژانس معرفی کردند که نظارت بر آن‌ها به‌خوبی انجام شود البته فهرست مذکور به‌تازگی مجدداً تصحیح شده‌است.

به گفته علی عابدزاده، سازمان هواپیمایی، فروش‌های اینترنتی را هم که توسط برخی سایت‌ها انجام می‌شد، لغو کرده همچنین با آژانس‌های متخلف در گران‌فروشی بلیت پروازهای اربعین برخورد قانونی شده‌است.

رئیس سازمان هواپیمایی این را هم گفت که اگر مسافری بلیت پروازهای اربعین را با نرخ‌های گران خریداری می‌کند حتماً به واحد بازرسی و رسیدگی به شکایات سازمان هواپیمایی، با اسناد مراجعه و شکایت خود را پیگیری کند، همچنین امکان شکایت از طریق سایت سازمان هواپیمایی فراهم است.

به‌هرحال امید است وزارت راه و شهرسازی و در زیرمجموعه آن‌ها سازمان هواپیمایی کشوری و سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای به‌عنوان متولیان و حاکمیت صنعت حمل‌ونقل هوایی و جاده‌ای، هر چه سریع‌تر شرایطی را فراهم کنند که شاهد فروش بلیت‌های اربعین با نرخ‌های نجومی از سوی گروه‌های قانون‌گریز نباشیم.

راهکارهایی در باب چالش‌های اقتصاد ایران

بهره‌وری چگونه افزایش می‌یابد؟

سپهرغرب، گروه استان‌ها: در سند چشم‌انداز ۲۰ ساله خوشبختانه بار رشد و رفاه تا حد زیادی بر دوش بهره‌وری نهاده شده ازاین‌رو، این سند را باید پاس داشت؛ اما متأسفانه دولت محترم هنوز دست‌به‌کار نشده‌است؛ برای مثال، آیا مشخص‌شده که بهره‌وری را در ۲۰ سال آینده چگونه باید تشویق کرد و ارتقا داد؟

حسابداری رشد در کشورهای جهان نشان می‌دهد که دو عامل آموزش نیروی انسانی و تزریق سرمایه، بیش‌ترین تأثیر را در ارتقای بهره‌وری (و رشد) داشته‌اند؛ اما آیا نظام آموزشی کشورمان (از مهدکودک گرفته تا دانشگاه)، می‌تواند متضمن آرمان اول شدن کشورمان در منطقه (مندرج در سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور) باشد؟ به نظر می‌رسد پاسخ قویاً منفی است. ما در تأمین سرمایه و تخصیص بهینه آن، به‌شدت مشکل داریم. ازاین‌رو در حال حاضر انتظار زیادی از اقتصاد بیمار ایران نمی‌توان داشت.

در بُعد کلان، چالش‌ها و موانع فراوانی در راستای ارتقای بهره‌وری دیده می‌شود. تورم ایجادشده از بی‌انضباطی دولت (کسری بودجه دولت و شرکت‌های دولتی) و کنترل قیمت‌ها، برای فعالیت واحدهای اقتصادی بسیار مضر است، زیرا حساب سود و زیان واحدها را مخدوش کرده و بنگاه‌ها را ضعیف می‌کند.

طرفداران قانون کار ایران سال‌هاست با استناد به این بحث که مگر هزینه کارگر چه سهمی در تولید دارد؟ هرگونه اصلاح در این قانون را رد می‌کنند. خوب است، این گروه که اغلب از سیاستمداران هستند تا استادان و کارشناسان از دیدگاه بهره‌وری نیم‌نگاهی به موضوع بی اندازند. مختصات نظام اقتصادی، خود می‌تواند بازدارنده یا مشوّق بهره‌وری باشد، مثال مناسب، بررسی تاریخی شوروی سابق است درواقع، این نظام به‌شدت دولتی و نا بهره‌ور بود که آن کشور از هم پاشید.

در سند چشم‌انداز ۲۰ ساله خوشبختانه بار رشد و رفاه تا حد زیادی بر دوش بهره‌وری نهاده شده ازاین‌رو، این سند را باید پاس داشت؛ اما متأسفانه بیش‌تر و بیش‌تر و رفاه عمومی، کم‌تر و کم‌تر خواهد شد.

*بهره‌وری در سایه تربیت نیروی انسانی

با توجه به این‌که یکی از عوامل مؤثر بر میزان تولید، هزینه تولید است لذا یکی از راه‌های افزایش میزان تولید، کاهش هزینه‌های آن است. درواقع هدف این است که بیش‌ترین میزان تولید را نسبت به هزینه صرف شده، داشته باشیم. توجه به این نسبت، موضوعی است که از ابتدای تاریخ بشر و در تمامی نظام‌های سیاسی و اقتصادی مطرح بوده که نسبت یادشده، بهره‌وری نام دارد. برای اندازه‌گیری بهره‌وری روش‌های متعددی وجود دارد، نسبت مورداستفاده در هر روش، شاخص بهره‌وری نامیده می‌شود.

بهره‌وری مزایای فراوانی برای شرکت‌ها و مؤسسه‌های استفاده‌کننده دارد چراکه باعث می‌شود هزینه تولید کاهش‌یافته، کیفیت کالاها بهبود یابد و درنتیجه سودآوری تولید افزایش قابل‌توجهی یابد (این امر باعث افزایش میزان تولید می‌شود) و توانایی شرکت را برای رقابت با دیگر مؤسسه‌های تولیدکننده دولت محترم هنوز دست‌به‌کار نشده‌است. برای مثال، آیا مشخص‌شده که بهره‌وری را در ۲۰ سال آینده چگونه باید تشویق کرد و ارتقا داد؟ در این زمینه باید یک سند الحاقی با استفاده از مطالعات و تحقیقات مشترک گروهی اقتصاددان، مالی‌چی، بانک دار و صنعتگر (تشکل‌ها) با توجه به تجارب بومی و بین‌المللی تهیه نمود. این سند یکی از اسناد حائز اهمیت کشور خواهد بود. بدون بهره‌وری، کشورمان از اقتدار خُرد و کلان بی‌بهره مانده و بیماری اقتصاد، نخواهد کرد لذا برای داشتن بهترین و مؤثرترین نیروی انسانی نباید از نقش دو دستگاه غفلت ورزید؛ نخست «دانشگاه» که در تربیت نیروی انسانی و تبدیل آن به نیرویی که دانش، مهارت و اخلاق حرفه‌ای کافی دارد، نقش اساسی دارد و «مدیریت منابع انسانی» که در هر مؤسسه تولیدکننده در بالا بردن بازدهی عمل نیروی انسانی بسیار مؤثر است.

بهره‌وری و تعالی سازمانی لازم و ملزوم و به‌نوعی تکمیل‌کننده و پیش‌نیاز یکدیگرند؛ اما این‌که چگونه می‌توان در مسیر تعالی یک سازمان گام برداشت و یا این‌که ارتقای بهره‌وری در آن سازمان را محقق کرد، به عوامل زیادی بستگی دارد که در رأس آن، فرهنگ‌سازی و کار در محدوده نگرش‌هاست. برای داشتن فرهنگی متعالی نیازمند منابع انسانی آگاه، پرشور و باانگیزه هستیم که این انگیزه و آگاهی در صورت همراه شدن با خودباوری، نتیجه درخشانی به بار خواهد آورد. همچنان که عوامل مثبت و مؤثر بر ارتقای بهره‌وری کم نیستند، عوامل منفی و گاه بازدارنده‌ای در راه افزایش بهره‌وری وجود دارند که کالاهای مشابه، افزایش می‌دهد.

با افزایش سود شرکت، درآمد کارمندان و کارگران افزایش می‌یابد؛ بنابراین بهره‌وری علاوه بر ایجاد رضایت برای صاحبان مؤسسه‌های تولیدکننده، رضایت خاطر کارمندان و کارگران را نیز ایجاد می‌کند. ازاین‌رو برای ارتقای بهره‌وری باید تلاش کرد. البته باید به این امر واقف بود که بهره‌وری موانع زیادی نیز دارد که باید برای برداشتن موانع ارتقای بهره‌وری تدابیر لازم به‌کاربرده شوند.

در ضمن برای داشتن بالاترین سطح بهره‌وری ممکن، باید عوامل مؤثر بر بهره‌وری را شناخت. از میان عوامل مؤثر، نیروی انسانی بیش‌ترین تأثیر را دارد زیرا تا وقتی نیروی انسانی مناسب فراهم نشود، تأمین سایر عوامل لازم در پیشبرد اهداف کمکی بیرونی نظیر نوسانات ناگهانی قیمت‌ها در بازارهای جهانی نمی‌تواند زندگی اقتصادی مردم و واحدهای تولیدی را دچار اخلال جدی کند. طبیعی است اقتصادهای تک‌محصولی یا متکی به صادرات مواد اولیه نظیر نفت خام، از ویژگی‌های اقتصاد امن دور هستند.

۴. شفافیت و سلامت اداری مالی: در یک اقتصاد امن، اطلاعات اقتصادی در دسترس همه شهروندان قرار داشته و رانت اطلاعاتی وجود ندارد؛ درنتیجه شفافیت کامل درآمد، مزایای مسؤولان، کارمندان و استفاده از بانک‌های اطلاعاتی، ناهنجاری‌هایی نظیر فرار مالیاتی، اعمال‌نفوذ و تبانی در معاملات حکومتی، رشوه‌خواری، قاچاق، پارتی‌بازی در استخدام و توزیع رانت، عملاً وجود نخواهد داشت.

۵. فرهنگ وفای به عهد و صداقت: در اقتصادهای امن، هم مردم و هم مسؤولان حکومتی به وعده‌های خود کاملاً وفادار و با یکدیگر صادق هستند. درنتیجه در چنین اقتصادی، کلاه‌برداری، تقلب، خیانت‌درامانت، صدور چک بی‌محل، مطالبات معوق دولتی، خریدوفروش رأی، عملاً وجود خارجی ندارد یا بسیار نادر است.

برخی از آن‌ها عوامل درون‌سازمانی و برخی عوامل بیرونی است.

البته یکی دیگر از عوامل هم می‌تواند فرهنگ حاکم بر ذهنیت افراد جامعه باشد، هرچند ذات فرهنگ و تفکر جامعه ما فرهنگی بهره‌ور است، اما این به آن معنا نیست که ما انسان‌هایی به‌تمام‌معنا بهره‌ور داریم؛ بنابراین لازم است کار قابل‌توجهی درزمینه ترویج فرهنگ بهره‌وری انجام شود. موانع دیگری نیز وجود دارد که از آن جمله وجود برخی نارسایی‌ها در قوانین، روابط بوروکراتیک، مدیریت غیرعلمی، کمبود نقدینگی، ضعف پوشش‌های حمایتی برای ارتقای تولیدات داخلی و غیره را می‌توان، نام برد؛ هرچند برخی از موانع، ویژه صنعتی خاص هستند.

به‌هرحال برای تقویت پدیده‌های مثبتی چون بهره‌وری و تعالی سازمانی بیش از هر چیز بایستی به فرهنگ‌سازی در زمینه‌های یادشده ارزش داده شود. هنگامی‌که این فرهنگ و خودباوری به وجود آمد، الزامات دیگر نیز از پی آن خواهند آمد.

شاید بتوان دنیای معاصر را جهانی فرا صنعتی نامید. در چنین جهانی تنها استفاده مؤثر از ماشین‌های صنعتی، حداکثر بهره‌وری از نقدینگی، مواد خام، دارایی‌ها و سرمایه‌های منقول و غیرمنقول هرچند لازم است، اما به معنای واقعی کافی و کارساز نیست.

امروز بهره‌وری جامع، حاصل استفاده مؤثر از کارکنان، شرکا، تأمین‌کنندگان، رقبا، تجارب مشتریان، فن‌آوری‌های نوین و سایر سرمایه‌های معنوی در قالب مدل یا الگوهای سرآمد و البته تجربه شده‌است. به‌موازات، این امر نیازمند پویایی یک سازمان در شبیه‌سازی الگوهای برتر تعالی سازمانی ازجمله مدل (EFQM) خواهد بود. هم‌چنین گام برداشتن در مسیر جاری‌سازی تعالی سازمانی نیازمند عزم جدی و همت تمامی کارکنان یک مجموعه‌ی صنعتی در تمامی سطوح سازمانی است.

یادداشتی در تبیین بیانات اخیر رهبر انقلاب

پنج ویژگی «اقتصاد امن»

سپهرغرب، گروه استان‌ها: در ادبیات اقتصادی برای اقتصاد امن، ویژگی‌های متعددی ذکر شده‌است که می‌توان آن‌ها را در پنج مورد به شرح زیر خلاصه کرد:

۱. ثبات و شفافیت قوانین و مقررات: در یک اقتصاد امن، شهروندان اعم از مصرف‌کنندگان یا فعالان اقتصادی می‌توانند شرایط اقتصادی را پیش‌بینی و برای خود برنامه‌ریزی کنند. در اقتصادهای امن، قوانین و مقررات، باثبات و قابل پیش‌بینی هستند و دولت، تصمیم‌های ناگهانی و غافلگیرکننده نمی‌گیرد.

در یک اقتصاد امن، همچنین قوانین و مقررات ناظر به کسب‌وکار و حقوق اقتصادی شهروندان، کاملاً شفاف، روشن و غیرقابل تفسیر هستند و هیچ مسؤول حکومتی اعم از مدیر یا کارمند نمی‌تواند در پرداخت حق شهروندان (مثلاً صدور مجوز یا پرداخت تسهیلات بانکی)، اعمال سلیقه یا امروز و فردا کند.

۲. تعریف و تضمین حقوق مالکیت: در یک اقتصاد امن، حقوق شهروندان دقیقاً روشن و توسط حکومت به‌طور کامل تضمین شده‌است. در یک اقتصاد امن، فعالان اقتصادی برای احقاق به‌موقع و منصفانه حق خود در دعاوی تجاری و مالی به دستگاه قضایی اعتماد کامل دارند و سرعت عمل و کارآمدی مراجع انتظامی و قضایی در رسیدگی به شکایت فعالان اقتصادی از یک‌سو و ضمانت اجرایی و بازدارندگی قوانین مربوط به حقوق مالکیت شهروندان از سوی دیگر، به حدی بالا هستند که ناهنجاری‌هایی نظیر سرقت، کلاه‌برداری، زمین‌خواری و تعدی به مال دیگران و موارد دیگر در یک اقتصاد امن، اصولاً مقرون‌به‌صرفه نیست و تقریباً دیده نمی‌شود.

۳. ثبات اقتصاد کلان: در یک اقتصاد امن، اجزای اقتصاد کلان نظیر نرخ ارز، نرخ تورم، اشتغال و سرمایه‌گذاری، باثبات هستند و تکانه‌های بیرونی نظیر نوسانات ناگهانی قیمت‌ها در بازارهای جهانی نمی‌تواند زندگی اقتصادی مردم و واحدهای تولیدی را دچار اخلال جدی کند. طبیعی است اقتصادهای تک‌محصولی یا متکی به صادرات مواد اولیه نظیر نفت خام، از ویژگی‌های اقتصاد امن دور هستند.

۴. شفافیت و سلامت اداری مالی: در یک اقتصاد امن، اطلاعات اقتصادی در دسترس همه شهروندان قرار داشته و رانت اطلاعاتی وجود ندارد؛ درنتیجه شفافیت کامل درآمد، مزایای مسؤولان، کارمندان و استفاده از بانک‌های اطلاعاتی، ناهنجاری‌هایی نظیر فرار مالیاتی، اعمال‌نفوذ و تبانی در معاملات حکومتی، رشوه‌خواری، قاچاق، پارتی‌بازی در استخدام و توزیع رانت، عملاً وجود نخواهد داشت.

۵. فرهنگ وفای به عهد و صداقت: در اقتصادهای امن، هم مردم و هم مسؤولان حکومتی به وعده‌های خود کاملاً وفادار و با یکدیگر صادق هستند. درنتیجه در چنین اقتصادی، کلاه‌برداری، تقلب، خیانت‌درامانت، صدور چک بی‌محل، مطالبات معوق دولتی، خریدوفروش رأی، عملاً وجود خارجی ندارد یا بسیار نادر است.

نگاهی به ماهیت اقتصاد امن نشان می‌دهد این مفهوم درواقع بخشی از شروط تحقق «اقتصاد مقاومتی» است چراکه رکن مهم اقتصاد مقاومتی، تولید و صادرات محصولات دانش‌بنیان است. در اقتصادی که امن نباشد یعنی فعالان اقتصادی دائم در معرض تکانه‌های غیرقابل‌پیش‌بینی باشند، مال و حقوقشان تعریف و تضمین نشده باشد و با فساد و تقلب و رانت‌خواری مواجه باشند؛ نه جوششی در دستیابی به فناوری اتفاق می‌افتد و نه تلاش مؤثری برای خلق ثروت از دانش. عجیب نیست که اقتصادهای مرفه مبتنی بر صادرات محصولات دانش‌بنیان، واجد شرایط اقتصاد امن هستند.

حُسن کلیدی اقتصاد امن این است که تحقق آن به هزینه‌های هنگفت برای احداث زیرساخت‌ها نیاز ندارد بلکه به اصلاح رفتارها نیاز دارد. اگر مسؤولان اجرایی، قضائی، تقنینی و انتظامی، شرایط اقتصاد امن را محقق کنند، کارآفرینان بالقوه ایرانی به میدان می‌آیند و هم برای کشور، زیرساخت‌های اقتصادی خواهند ساخت و هم با تولید و صادرات محصولات دانش‌بنیان، رفاه و ثروت را نصیب هم‌میهنان خود خواهند کرد.